

היה לי ברור שאני צריך לחזור לקחת אותם

עיסור, אבל אם בדיעבד נותנים, זה כמו טפיחה על השכם. כשהייתי ילד הייתי קורא אחד אחרי השני את כל סיפורי הגבורה, הייתי אוסף את ספרי הצל"שים. כשהיה סקס בינול ה-50 בבנייני האומה, והומינו את כל מי שקיבל צל"ש, אני יושבני שם ולא ידעתי מה לעשות עם עצמי מרוב שהרגשתי בושה. בתוך תוכי חשבתי לעצמי, מה אני עושה פה בכלל".

כך השתניתי

"זה לא היה אירוע טראומטי שהכניס אותי לפחדים או משור כזה. בכלל לא חשבתי בצורה הזאת, הייתי מבוסס שכל החילים שלי אתי, בריאים ושלמים, ושעשיתי את מה שהייתי צריך לעשות. כולם בכלל היו ממוקדים כזה שעורר, הקצין, נהרג.

"אם הייתי חושב שהייתי מסתכן באותו הרגע, או אם הייתי נפצע בעצמי, אולי ההסתכלות שלי על החיים הייתה משתנה. אם הייתי על סף מוות, ומישורו היה מציל אותי, הייתי חושב על זה שיכולתי לא להיות בין החיים. כשהו הפך, כשאחת כאלה בכלל. לא הרגשתי שאני מסכן את חיי, ואני חושב שאם הייתי מרגיש ככה אולי לא הייתי נכנס בכלל".

מיונס. "לא הרגשתי שאני מסכן את חיי"

עברנו לעמדה אחרת, והתקיייות נמשכו. היינו חלק ממערך אוטילרי שלם שתפס את הגדה, ובסופו של דבר הגודה נרגעה לאותו השבוע".

העיטור ואני

"באותה התקופה עשו מהעיסור שלי סיפור, שלטעמי היה קצת יותר גדול ממה שהיה שם באמת. זה קרה בגלל שהייתי מחיל התותחנים, שהו לא חיל הירואי שיש לו הרבה צל"שניקים, וגם כי זה היה אירוע פתאומי, לא במהלך מלחמה. בפיקור הצפון עשו מזה חגיגה שלמה, עשו טקס לא נורמלי. התרגשתי במיוחד בגלל ההורים שלי. אני בני יחיד, ובשביל ההורים זה היה מאוד חשוב. "אני לא חושב שמישהו עושה משהו כדי לקבל

משה פינקס (נכונע מצטייה). "כולם הצטופו מונחת לביונוט. זה נתן מון פסיכולוגי, אבל זה היה בסך הכל ברונוט"

הרכיו.

"אחרי שהוצאתי אותם, לקחתי עוד מישור וחזרנו עוד פעם לעמדה. אמרתי שאני לא יוצא משם עד שאני מורא שלא נשאר בעמדה אף אחד. אכן מצאנו שם עוד שלושה חיילים, וחילצנו גם אותם. אחר-כך לקחנו גם את הכלים שנשארו שם. אני נהגתי על אחד, והחייל שהיה איתי נהג על השני.

"החיילים רצו והסתחרו בין הסלעים והיו צריך למצוא אותם. כשצעקנו, הם יצאו החצה. סביר להניח שאם לא היינו מגיעים, או שהם היו מחכים, או שהם היו חוטפים, אי-אפשר לדעת. אחר-כך כולם התרכו והתארגנו מחדש. ספרנו את כל האנשים וראינו שאף אחד לא נהרג, מלבד הקצין שנפגע בתחילת ההפגזה. היו כמה שסבלו מולם, אבל לא היו פצועים קשה או משור כזה. למחרת

שנסעתי כמה מאות מטרים, ראיתי שלא כולם מאחורי, שחלק נשאר שם. סוככתי את החל"ם ואמרתי להג שכדאי שנחזור ונראה מה קרה להם. הוא אמר לי, 'אני לא חוזר'. אמרתי לו לרדת ולעלות על החל"ם אחר. גם הסמך"ד שלי עבר שם בריצה, ואמר לי, 'אתה לא נורמלי, לאן אתה הולך?'. הסתובבתי ונהגתי בעצמי על החל"ם. כשחזרתי לחלץ את החיילים, בכלל לא חשבתי. כשלא ראיתי את שני הכלים מאחורי, זה היה לי ברור שאני צריך לחזור לקחת אותם.

עדיין נפלו עלינו פגזים, אבל זו כבר לא הייתה ערעיר הסטטיות. החיילים שנשארו מאחר לא נסעו כי לא הגיע אליהם החל"ם, הם היו ממש מבוהלים, אולי אפילו בולס קרב. העמסתי אותם על החל"ם שלי והגענו למקום שבו כל הכוחות

צניחה, ובסוף השירות עוד ניסיתי להיכנס לקורס טיס. הייתה לי איזו בעיה בעין וויתרתי. הייתי חצי שנה בקבע, וחצי שנה אחרי מלחמת ששת הימים השתחררתי. ב-73' שוב התמתי קבע עד 76'. הייתי סמך"ד שפיפור".

איך הכל התחיל

"בשנת 70' הייתי במילואים בתפקיד או קע"ד, קצין עמות תחתית. זה הקצין שנמצא בסללה. בתותחנים יש קצין שנמצא עם הכוחות מלפנים, שעוסק בסיווח ומכוון את האש ויש קצין שיושב בסללה ומבצע את הירי.

"היינו שלוש סוללות ליד תל סאקי, בצפון רמת הגולן. היו או תקריות בגבול ברמת הגולן. באותה התקופה הייתה תקרית בתל פאריס שבה נהרגו כמה אנשים. היינו בתעסוקה והקפיצו אותנו לתל סאקי כי הגזזה התחילה להתחמם. התפרסנו, ובשעות הצהריים התחלנו לירות על הסירים. אני חושב שאלה היו כוחות היר".

"קצת אחרי שהתחלנו לירות, הטפנו מבת ירי שלהם. הם איתרו אותנו לפי הציאות של האש, והם עשו את זה מרד מאוד. קיבלנו מטש של פגזים ועל המכה הראשונה נהרג עודר, קצין נידול האש הגדור, ונפצעו כמה חיילים. התחילה בחלה בכל הגורר.

"בדרך כלל הנוהל הוא שכשאחת חטף מבת אש אתה מורג לעמדת חליפין. השיטה היא 'רגל באוויר רגל בקרקע'. אתה מולך סוללה, האחד ממשיכה לירות. כשהסוללה השנייה תופסת עמדה וממשיכה לירות, הסללה הראשונה זזה. כך אתה שומר על רצף ירי. שום דבר כזה לא קרה פה. הפתיעו אותנו, ונצרה אנדרלמוסיה גדולה. הפגזים פגעו ממש באנשים. הגיעה פקודה לרלג, אבל גם היילוג לא היה מאורגן. אנשים התחילו לעשות כל אחד מה שהוא מצא לנכון באותו רגע, חלק רצו ברגל.

"הטפנו כי היינו חשופים, בעמדות פתוחות. לא הספקנו להתחפר, אלה לא היו עמדות שהכנו מראש במשך ימים. התפרסנו בשטח פתוח, ולכן נפגענו. בתקופה הזיא התותחים שלנו היו נגרים, והם היו מאוד חשופים לאש, החיילים ממש הסתובבו בחוץ. היום התותחים דומים לטנקים, עמדת הפיקור שלנו בתוך התותחים והם ממוגנים. עמדת הפיקור שלנו הייתה בוחל"ם, שיש לו כיסוי מברונט. אני זוכר שכולם הצטופפו מתחת לברונט. זה נתן מגן פסיכולוגי, אבל זה היה בסך הכל ברונוט".

כך חילצתי

"התחלתי לנסוע אל עבר הכביש, עם הנוה של החל"ם שלי, ונתתי פקודה לצוותים שלי לנסוע אחריי. נסענו לכיוון 'ישוב שדה שם. אחרי

משה פינקס קיבל את עיטור המופת על שחזר לעמדות המופגזות כדי לפנות פצועים

משה פינקס היה ביוני 1970 קצין בסוללת תותחנים במילואים בתעסוקה מבצעית בצפון רמת הגולן. באותה התקופה הייתה הסלמה בגבול, וכאשר הסוללה ירתה אל עבר כוחות סוריים, אלו השיבו אש מוריקת שפגזה בעמדות. על אף שנתקבלה הפקודה לעזוב את העמדות, חיילים רבים נשארו מאחור. פינקס חזר פעמיים אל העמדות, בזמן שההפגזה נמשכה, והציל חיילים וצויר. הוא ראג שאיש לי יישאר בשטח. על מעשה זה הוחלט להעניק לפינקס את עיטור המופת.

"כשהרגיסיטי בשנת 1964 הייתי עתוראי, אבל או לא התקבלתי לטכניון וכלתי ברירה הלכתי לתותחנים", מספר פינקס. "הייתי בן יחיד ואו גייסו את כולנו לתותחנים. אני אומר שזה היה בליט ברירה, כי כל הזמן ניסיתי לעבור לטיס, לצנחנים, לסיירת. לא היה לי מספיק קרבי להיות בתותחנים. "בסופו של דבר, בכל מקום שהייתי בו, אמרתי שאם אני כבר כאן אעשה את המקסימום. כחייל שירתי בגדור אייל, הייתי בקורס מלכים, הלכתי לקורס קצינים ואו חזרתי לאייל. הייתי סגן מפקד סללה. אחר-כך עברתי פקחי אוויר וקורס

מי האיש

סגן משה פינקס

קיבל את: עיטור המופת
מתני: 26 ביוני 1970
תפקיד בעת האירוע: קצין תותחנים במילואים
עיסוק כיום: מנהל שיווק של התזמורת הסימפונית חיפה